

Тема: Післявоєнна міжнародна обстановка. Паризька мирна конференція

Мета:

Навчальна: сформувати у здобувачів освіти загального уявлення про міжнародну ситуацію після Першої світової війни; охарактеризувати хід Паризької конференції та головні положення Версальського договору з Німеччиною і договори з її союзниками у Першій світовій війні; механізм створення, переваги й недоліки Ліги Націй; формування ключових і предметних компетенцій,

Розвиваюча: Розвивати критичне та творче мислення учнів, удосконалювати вміння працювати з різними джерелами інформації, використовувати історичну карту для розкриття умов Версальського договору, мирних договорів із союзниками Німеччини у Першій світовій війні, хронологічно співвідносити події та явища теми; аналізувати і узагальнювати історичний матеріал; перевірити рівень набутих ключових і предметних компетентностей

Виховна: на основі поєднання розвитку інтелектуальних здібностей, дослідницьких навичок і творчого потенціалу формувати активну та творчу особистість; сприяти становленню свідомого та критично мислячого громадянина.

Формувати групи компетентностей: Соціальна та громадянська компетентності, обізнаність та самовираження у сфері культури, інформаційно-цифрова компетентність, спілкування державною мовою,

Очікувані результати

Після цього уроку учні зможуть:

- визначати мету та хід роботи Паризької мирної конференції;
- характеризувати вплив “14 пунктів” В. Вільсона на встановлення повоєнного світового устрою та статус українських земель відповідно до рішень Паризької мирної конференції;
- обґрунтовувати цілі та особливості діяльності Ліги Націй;
- характеризувати головні положення Версальського договору з Німеччиною та договорів з її союзниками у Першій світовій війні;
- механізм створення, переваги й недоліки Ліги Націй;
- визначати причини розбіжностей між державами-переможницями на Паризькій конференції;
- аналізувати рішення Паризької мирної конференції, зокрема статей Версальського договору;
- використовувати історичну карту для розкриття умов Версальського договору, мирних договорів із союзниками Німеччини у Першій світовій війні.

- Давати оцінку рішенням Паризької конференції з позиції інтересів «великих» та «малих» держав

Обладнання: Комп'ютер, підручник, проектор, відео: Якими були наслідки Першої світової війни, Презентація до уроку: «Післявоєнна міжнародна обстановка», інтерактивні завдання, створені на платформі «Learningapps.org», завдання створені за допомогою «Google Forms», Документ «14 пунктів В. Вілсона»

Тип уроку: формування компетентностей

Форма проведення: урок з використанням мультимедійних та інших інноваційних технологій

Міжпредметні зв'язки: Історія України, Громадянська освіта, правознавство.

Засоби навчання: вербальні, наочні, технічні.

Хід уроку:

I. Організаційний момент.

Викладач повідомляє тему та мету уроку.

II. Актуалізація опорних знань :

«Мозковий штурм»

1. Які наслідки мала Перша світова війна для провідних країн світу, які проблеми накопичились у взаємовідносинах між провідними країнами світу?

2. Чи була запропонована програма врегулювання повоєнних відносин?

III. Мотиваційний аспект:

Розв'язання проблемної задачі:

Викладач: Яка оцінка Першій світовій війні, на вашу думку, найбільше відповідає дійсності: 1) "Перша світова війна – негативна подія, оскільки принесла багато страждань народам Європи"; 2) "Перша світова війна – позитивна подія, оскільки принесла свободу народам Європи". Свою відповідь обґрунтуйте, спираючись на правила переконливої аргументації, закони логіки та доказів. *(Відповіді учнів)*

IV. Вивчення нового матеріалу

Викладач повідомляє план уроку

- 1. "14 пунктів" В. Вілсона.
- 2. Паризька мирна конференція. Українське питання на Паризькій конференції. Версальський договір.
- 3. Створення Ліги Націй.
- 4. Мирні договори з союзниками Німеччини.

1. “14 пунктів” В. Вільсона.

Розповідь викладача, яка супроводжується презентацією

[Презентація до уроку: «Післявоєнна міжнародна обстановка»](#)

Викладач. Різке зростання питомої ваги США в міжнародній економіці створило умови для більшого впливу на світову політику. Програма активізації зовнішньополітичної діяльності США була викладена в «14 пунктах» Вудро Вільсона, з якими він виступив у посланні до Конгресу (парламенту США) 8 січня 1918 р. Ця програма повоєнного облаштування світу містила в собі принципи національного самовизначення, вільної торгівлі, відкритої дипломатії тощо і була покладена в основу повоєнного врегулювання міжнародних відносин.

Робота з документом

Ознайомтесь із змістом «14 пунктів» В. Вільсона та дайте відповіді на запитання.

«14 пунктів» В. Вільсона

1. Скасування таємних міжнародних угод, мирні договори та їх обговорення мають бути відкритими.
2. Гарантування вільного і безпечного мореплавства поза територіальними водами.
3. Усунення економічних бар'єрів і встановлення рівних умов для торгівлі.
4. Справедливі гарантії того, що національні озброєння будуть скорочені до граничного мінімуму, сумісного з державною безпекою.
5. Абсолютно неупереджене вирішення всіх колоніальних суперечок.
6. Звільнення всіх російських територій і таке розв'язання питань, в яких зацікавлена Росія, яке гарантує їй найбільш повне й вільне сприяння з боку інших націй у справі отримання повної і безперешкодної можливості ухвалити незалежне рішення щодо її власного політичного розвитку та її національної політики та забезпечення їй привітного прийому до співтовариства вільних націй при тому образі правління, який вона сама для себе обере.
7. Бельгія повинна бути звільнена і відновлена.
8. Вся французька територія повинна бути звільнена, окуповані частини повернуті.
9. Виправлення кордонів Італії має бути зроблено на основі ясно помітних національних кордонів.
10. Повинно бути створено незалежну Польську державу.
11. Турецькі частини Османської імперії, в сучасному її складі, повинні отримати забезпечений і міцний суверенітет, але інші національності, що нині знаходяться під владою турків, повинні отримати недвозначну гарантію існування і абсолютно непорушні умови автономного розвитку. Дарданелли повинні бути постійно відкриті для вільного проходу суден і торгівлі всіх націй під міжнародними гарантіями.
12. Румунія, Сербія і Чорногорія повинні бути звільнені. Зайняті території повинні бути повернені Сербії.

13. Повинно бути утворено загальне об'єднання націй на основі особливих статутів, з метою створення взаємної гарантії політичної незалежності і територіальної цілості як великих, так і малих держав.

14. Народи Австро-Угорщини повинні отримати найширшу можливість автономного розвитку.

Запитання: З якою метою, на вашу думку, було створено цей документ?

2.Паризька мирна конференція. Українське питання на Паризькій конференції. Версальський договір.

Викладач. Для підготовки мирних договорів із переможеними країнами було ухвалено рішення про скликання мирної конференції. Франція домоглася проведення її у своїй столиці.**18 січня 1919 р.** Паризьку мирну конференцію відкрив прем'єр-міністр Франції Ж. Клемансо. У її роботі взяли участь представники 27 країн, але домінуючу роль відігравали Франція, Великобританія і США. На конференцію не було запрошено представників переможених країн і Росії, в якій точилася громадянська війна. Основні питання на конференції вирішувалися на вузьких нарадах великих держав світу: спершу на "раді 9", а з березня 1919 р. — на "раді 4". Обговорення мирних договорів із переможеними країнами виявило всі протиріччя між основними учасниками переговорів. Якими ж були плани і наміри великих держав? Для цього переглянемо відео : [Якими були наслідки Першої світової війни](#)

Робота з таблицею

Держава	Прагнення держав-переможниць на Паризькій конференції
США	• Претензії на світову гегемонію. • Зацікавленість у реалізації принципу вільної торгівлі та мореплавства. • Прагнули встановити свій політичний вплив у Європі
Велика Британія	• Намагалася закріпити першість на морях та контроль над більшістю німецьких колоній. • Хотіла перешкодити Франції стати лідером у Європі. • Була зацікавлена у збереженні Німецької держави для забезпечення рівноваги сил у Європі. • Прагнула відновити свою колишню могутність
Франція	• Прагнула послабити Німеччину, розчленувати її на малі держави. • Приєднати Саарський вугільний басейн. • Повернути Ельзас та Лотарингію. • Захопити значну частину турецьких і німецьких колоній. • Встановити своє панівне становище в Європі
Італія	• Домагалася територіальних надбань на Балканах за рахунок земель, що входили до складу Австро-Угорщини
Японія	• Прагнула захопити німецькі колонії на Далекому Сході. • Вимагала передати їй Шаньдунь

У січні 1919 р. на Паризьку мирну конференцію прибула об'єднана делегація УНР і ЗУНР на чолі з Г. Сидоренком. При цьому посли обох українських держав діяли самостійно. Жодна із делегацій не мала підтримки від країн Антанти. Особливо ворожою щодо ЗУНР була позиція Франції, зацікавленої у зміцненні Польщі як противаги Німеччині на Сході. Зі свого боку, делегація Польщі намагалась переконати учасників конференції в тому, що утворення незалежної Української держави — цілком в інтересах німців та австрійців; що українці нібито охоплені пробільшовицькими настроями, і це становить загрозу для Європи. У червні 1919 р. представники Антанти на Паризькій конференції визнали права Польщі на окупацію Східної Галичини.

На конференції було досягнуто рішень з таких питань: підготовка мирних договорів, створення Ліги Націй, територіальні зміни в Європі та створення нових держав, вирішення колоніального та російського питання.

Одним із результатів конференції була **підготовка Версальського мирного договору** з Німеччиною, який було підписано 28 червня 1919 р. і який офіційно завершив Першу світову війну.

Учні опрацьовують умови договору в підручнику і для закріплення матеріалу виконують завдання : [Вправа «Хто хоче стати мільйонером»](#)

3.Створення Ліги Націй

Викладач. 10 січня 1920 рр. було створено Лігу Націй – організації, яка переслідувала мету розвиток співробітництва між народами та гарантування їм миру й безпеки. (робота зі схемою на основі презентації)

Сенат США узяв курс на самоізоляцію від європейських справ і відмовився ратифікувати угоду про вступ США до Ліги Націй. Без економічної та військової підтримки США Ліга Націй виявилася надто слабкою організацією. Провідну роль в її діяльності відігравали Велика Британія та Франція. Протягом 20-30-х рр. представники 42 (а після прийняття Німеччини і Радянського Союзу — 44) держав щороку збиралися на Асамблеї Ліги Націй, проте вона так і не перетворилася на гаранта миру для захисту народів від держав-агресорів, хоча ст. 16 Статуту передбачала можливість застосування Лігою Націй економічних і воєнних санкцій проти них.

• 4. Мирні договори з союзниками Німеччини.

Викладач. Підписавши Версальський мирний договір з Німеччиною та узгодивши позиції щодо створення Ліги Націй, країни Антанти розробили проекти мирних договорів з союзниками Німеччини: Австрією, Угорщиною, Болгарією та Османською імперією

За допомогою підручника учні заповнюють таблицю

Назва договору	Дата	Держава	Зміст договору
Сен-Жерменський	10 вересня 1919 р.	Австрія	

Нейїський	27 листопада 1919 р.	Болгарія	
Тріанонський	4 червня 1920 р.	Угорщина	
Севрський	10 серпня 1920 р.	Туреччина	

Як, на Вашу думку, народи переможених країн сприйняли умови договору і чи були вони справедливими ?

Робота з інтерактивною історичною картою світу

За допомогою інтерактивної карти світу означте зміни, які сталися на політичній карті Європи та світу за результатами Паризької мирної конференції (порівняти 1914 р та 1919 -1922 рр.)

V. Підсумки уроку.

1.Рефлексія

2.Виконання тестування

Тема: Післявоєнна міжнародна обстановка. Паризька мирна конференція

Контроль та оцінювання

VI. Інструктаж з виконання домашнього завдання

1. Опрацювати Пр. 6. Підручника Щупак І. Всесвітня історія 10 клас.
2. Підготуйте дослідження на тему: «Чи був у Ліги Націй шанс запобігти новій світовій війні».

Використані джерела:

1. Щупак І. Всесвітня історія: підручник для 10 класу / І. Щупак. - Запоріжжя, 2018. – 208 с.
2. Посібник «Усі уроки «Всесвітня історія. Стандартний та академічний рівні». 10 клас[електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://history.vn.ua/lesson/world-history-2017-lessons-10-class/>
3. Терно С. Проблемні завдання з історії для старшокласників / С. Терно . – Запоріжжя , 2008.
4. Мороз П. В. Дослідницька діяльність учнів в процесі навчання історії України: методичний посібник / П. Мороз. – К.: Педагогічна думка, 2012. – 128 с.
5. Земерова Т. Всесвітня історія. Комплексний довідник/Т. Земерова. – Х., 2012 . – 768 с.
6. Гісем О. Всесвітня історія: підручник для 10 класу / О. Гісем. - Харків, 2018. – 176 с.
7. Інтерактивна історична карта світу [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://geacron.com/home-ru/?lang=ru>